

PLA D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA. DOGV NÚM 8333 / 2018.07.06. CURS ACADÈMIC 2021-22

Aquest projecte ha estat guardonat amb el premi al millor projecte del DIA EUROPEU DE LA MEDIACIÓ convocat pel Punt Neutre per la Mediació i GEMME (Grup Europeu de Magistrats per la Mediació de 2019).

ÍNDEX

- 1. JUSTIFICACIÓ I MARC TEÒRIC**
- 2. DIAGNÒSTIC DE LA CONVIVÈNCIA**
- 3. ACTUACIONS I FORMACIÓ EN CONVIVÈNCIA I IGUALTAT. ALUMNAT TUTOR I PROJECTE PIGMALION. ADAPTACIÓ A LA PANDÈMIA DE LA COVID 19**
- 4. PLANS D'ACOLLIDA PER A L'ALUMNAT NOU I D'INCORPORACIÓ TARDANA.**
- 5. AVALUACIÓ I IMPACTE**
- 6. CONCLUSIONS**
- 7. BIBLIOGRAFIA**

1. JUSTIFICACIÓ I MARC TEÒRIC. OBJECTIUS

La societat actual està immersa en una dinàmica potenciada per la globalització, per una economia capitalista, pel poder dels mitjans de comunicació i per les noves tecnologies. Aquesta dinàmica de societat de consum afavoreix l'aparició de models socialment acceptats que posen èmfasi en l'aspecte material, en l'aparença i en l'èxit personal, entenent per èxit l'acumulació de capital. D'altra banda, aquesta dinàmica comporta la pèrdua de la capacitat socialitzadora de la família, el canvi sociodemogràfic dels estudiants, una pèrdua de valors com ara tolerància, respecte, solidaritat, honestat o simplement la falta de reconeixement cap a l'esforç, el treball en equip i el coneixement.

Tant en la societat com en cada un dels àmbits o espais en què es desenvolupa la vida de l'individu, hi ha multitud de conflictes nous o que han evolucionat d'etapes anteriors. Els centres educatius no poden donar l'esquena a aquesta realitat ja que l'augment de la conflictivitat, el baix rendiment escolar, l'apatia, la passivitat i la manca de formació del professorat són causants directes del fracàs escolar i d'una educació mancada d'habilitats socials adequades. Davant d'aquesta realitat el sistema educatiu ha de col·laborar en la construcció d'una societat integrada per persones conscients, crítiques, responsables, creatives, solidàries i tolerants.

Amb tot això, l'IES Sant Vicent Ferrer, fa nou anys realitzant tallers de formació en mediació escolar per a alumnes, pares i professors en els quals a partir de l'educació emocional, s'ha aconseguit disminuir de forma notable la conflictivitat al centre i dotar als assistents d'eines adequades en la gestió d'emocions, d'una millora en la capacitat de diàleg, empatia i per tant, una millora en la capacitat de resolució de conflictes i en educació per a la pau.

Amb aquest projecte es pretén aprofundir en els resultats aconseguits fent un pas més en ampliar la participació en el mateix a diferents àmbits de la societat. Considerem aquest aspecte fonamental ja que des del projecte es concep l'educació com la integració en un tot de diferents aprenentatges de procedències diferents. Pensem que la formació de totes les persones implicades en l'àmbit educatiu és important i que ha de tenir un caràcter transversal i interdisciplinari i tenir en compte, entre altres aspectes, l'educació emocional, l'educació per a la convivència, l'educació per a la igualtat, el interculturalisme, les tècniques de comunicació i les habilitats socials.

La intenció d'aquest projecte és oferir als participants una visió holística, global, que emfatitza el tot en comptes de les parts. Així, l'individu adquireix un veritable coneixement quan aprèn no només usant la raó, sinó també la intuïció, les sensacions i els sentiments. De la mateixa manera les diferents activitats audiovisuals pretenen situar l'alumne com a principal generador de sabers a partir de l'experiència pròpia, la interacció amb el grup, la participació i el treball en equip.

Segons Bisquerra (2003) l'educació emocional respon a necessitats socials que no es contemplen en el currículum ordinari. Es fonamenta en el concepte d'emoció i les seves teories estan basades en la neurociència, la psiconeuroimmunologia, la teoria de les intel·ligències múltiples, la intel·ligència emocional i la renovació pedagògica, entre d'altres. Per això, la nostra proposta que inclou el treball de l'empatia, pretén ajudar a aconseguir i fomentar les competències emocionals i millorar la convivència. La manca de les mateixes té com a conseqüència situacions d'ansietat, estrès, depressió o violència que porta associat consum de drogues i alcohol.

L'educació tradicional valora molt els aspectes conceptuals i poc els aspectes emocionals. Han existit intents reals de millorar aquesta situació, com el treball d'aspectes actitudinals que lligaven creences i valors amb coneixements i informació. Rodríguez (1976) parla de l'actitud com una organització duradora de creences i cognicions, dotada d'una càrrega afectiva a favor o en contra d'un objecte social definit, que predisposa a una acció coherent que té en compte les emocions i enllaça aspectes cognitius, afectius, emocionals i conatius. El desenvolupament de la intel·ligència emocional ha de ser el punt de partida de qualsevol programa d'intervenció. Segons Mayer i Salovey (1997, pag. 10), "la intel·ligència emocional inclou l'habilitat per a percebre amb precisió, valorar i expressar emoció; l'habilitat d'accedir i / o generar sentiments quan faciliten pensaments; l'habilitat de comprendre l'emoció i el coneixement emocional; i l'habilitat per regular les emocions per promoure creixement emocional i intel·lectual".

Educar és atendre totes les dimensions de la persona (Caurín, 1999; Caurín i Viana, 2012; López Cassà, 2005; Caurín, Morales y Fonntana, 2018; Caurín 2020) tant des de l'àmbit escolar, com des de l'àmbit familiar o personal. No és difícil trobar semblances entre les diferents etapes educatives. En infantil es desenvolupen la intel·ligència emocional a través del desenvolupament de les capacitats cognitives, físiques, lingüístiques, morals, afectives i emocionals (López Cassà, 2005) que són exactament les mateixes que s'han de desenvolupar en alumnat adult. Com diu Goleman (2010) la intel·ligència emocional ens permet prendre consciència de les nostres emocions, comprendre millor els sentiments dels altres, tolerar les frustracions laborals, fomenta la nostra capacitat d'equip i l'actitud empàtica i social que s'aconsegueix també a través de l'Educació emocional.

L'Educació emocional es basa en les següents premisses (Caurín, 2020):

- Conèixer les pròpies emocions: el principi de Sòcrates "coneix-te a tu mateix" es refereix a aquesta peça clau de la intel·ligència emocional: tenir consciència de les pròpies emocions;
- Manejar les emocions: l'habilitat per manejar les emocions i comprendre cunado s'han convertit en sentiments. L'habilitat per controlar expressions d'ira o enuig és fonamental en les relacions interpersonals.
- Motivar a si mateix: una emoció tendeix a impulsar cap a una acció. Per això, emoció i motivació estan íntimament interrelacionats. Encaminar les emocions, i la motivació conseqüent, cap a l'assoliment d'objectius és essencial per prestar atenció, automotivar, manejar i realitzar activitats creatives.
- Reconèixer les emocions dels altres: és la base de l'empatia emocional. És la base de l'altruisme. Això és bàsic en professions amb vocació de servei (professorat, orientadors, pedagogs, psicòlegs, psicopedagogs, metges, advocats, policies, experts en vendes, etc.).
- Establir relacions: és la base del lideratge en sentit ampli i evita confondre lideratge i manipulació. És l'art d'establir bones relacions amb els altres.

La proposta que fem és interdisciplinària i té caràcter transversal. Descriurem una formació basada en l'educació emocional com a ancoratge per aconseguir una formació en convivència i de la que les següents característiques:

- Presa de consciència dels sentiments i el maneig dels mateixos: per això realitzem activitats que ajuden a controlar de manera assertiva la ira, el ressentiment i l'enuig i l'angoixa, l'ansietat i les fòbies. Ensenyem tècniques que ajuden a identificar les emocions com a pas previ al seu control
- Anàlisi de les normes socials: mitjançant tècniques de competència social i assertivitat que ens ajuden a escoltar, a dir que no, a respondre de manera assertiva, a presentar queixes, a elogiar
- Sentit constructiu del jo i responsabilitat: treballem la tècnica del "gat i el ratolí" (Viana i Caurín, 2012), els missatges en primera persona i la presa de decisions; per això vam estudiar els estadis de desenvolupament moral de Piaget i Kohlberg (Segura, 2002) i vam realitzar algunes activitats reals i fictícies de compromís en les decisions que abasten des de l'àmbit laboral fins al compromís laboral o la solidaritat davant de situacions injustes
- Cura i respecte pels altres: tractem conflictes basats en la convivència diària, de tipus racista, elitista, sexista o xenòfob. Ensenyem bàsicament tècniques de mediació i sobretot la importància del respecte mutu
- Fixar objectius adaptatius: treballem mitjançant activitats els tipus de pensament de Segura (2002): causal, alternatiu, conseqüencial, de perspectiva i de mitjans-fi. Pretenem que adquireixin una capacitat complexa, que comporta saber marcar-se objectius (fi, finalitat), saber analitzar els recursos de què es disposa per arribar a aquest objectiu, saber convèncer altres perquè col·laborin i saber programar i temporitzar les actuacions que ens portaran al fi. És a dir, fixar-se objectius i organitzar els mitjans.
- Saber demanar ajuda: per a això han de conèixer les ajudes i possibilitats que ofereixen les institucions educatives i socials del seu país o regió.

L'Educació per a la convivència, la igualtat i la pau ha de contemplar els drets humans, l'empatia, l'educació per al conflicte, veient aquest com una cosa positiva i com una oportunitat d'evolució i madurar. L'educació intercultural, íntimament lligada a l'educació ambiental i l'educació per a la salut, estan també a la base de la nostra proposta.

Concreció dels objectius.

- Prevenir la violència escolar a través de la mediació escolar
- Resoldre de forma constructiva els conflictes
- Adquirir les estratègies i habilitats necessàries per a exercir la funció de mediació
- Fomentar un clima socioafectiu adequat.
- Utilitzar el diàleg com a alternativa a les conductes agressives, millorant les habilitats comunicatives, l'autocontrol i l'empatia.
- Desenvolupar capacitats que promouen l'autoregulació i l'autocontrol, així com, el respecte i la tolerància en les discussions.
- Afavorir la maduresa i autonomia moral a partir de situacions de conflicte.
- Impulsar la participació i protagonisme dels alumnes en la resolució dels seus problemes interpersonals.
- Millorar el clima de l'aula afavorint actituds cooperatives i el compromís personal en la resolució de conflictes.
- Promoure actituds incompatibles amb actituds de violència.
- Practicar la participació democràtica a partir d'opinions, sentiments i desitjos i prevenir la violència a les parelles
- Desenvolupar un autoconcepte que no toleri la violència

- Identificar la violència de parella per comprendre-la millor i ensenyar com sorgeix, com es desenvolupa i com es prevé
- Disposar de coneixements i actituds que permetin a ambdós sexes establir nous marcs de relació allunyats de la violència
- Definir les relacions afectives
- Diferenciar el marc jurídic corresponent als temes de violència de parella.
- Prendre consciència de la importància de demanar ajuda professional, tant afectiva com a soci-jurídica per a les víctimes de maltractaments.– Concreción de los objetivos.

2. DESENVOLUPAMENT DE PROGRAMES

Les tècniques de resolució de conflictes i de convivència escolar són molt nombroses i volem destacar un programa que preveu la conjunció d'estaments educatius i de servei per aconseguir un clima de convivència i poder resoldre els conflictes amb programes com la formació de mediadors, la mediació entre iguals, l'alumne tutor ...

Afirma Boqué (2003), que la mediació no és una simple tècnica que s'ocupa de facilitar la desaparició dels conflictes en centres educatius, sinó que suposa una petita empenta cap a l'anelhada cohesió social, ja que promou la comprensió, el acceptar diferents versions de la realitat, defensa la pluralitat i fomenta la lliure presa de decisions i compromisos, la qual cosa constitueix la participació democràtica.

2.1 Exposició de models.

Si reflexionem sobre els programes d'implantació de la mediació i la convivència i les seves possibilitats per fer front als conflictes, ens trobem amb tres models o enfocaments que exposem a continuació (Suárez; Boqué, citats per Torrego i Galán, 2008, pp. 372 -373):

2.1.1 Model de Solució de problemes. tradicional lineal

En primer lloc, destaquem el model de solució de problemes, denominat així per Burgess i Burgess (1997), o també Tradicional Lineal (Suarez, 1996), sent la seva característica principal el que està centrat en l'obtenció de l'acord; també és l'enfocament que se segueix en la coneguda escola de negocis de Harvard, sent els seus principals autors Fisher i Ury (1996, 2000). Podem enquadrar dins d'una tradició teòrica d'índole més racional i tècnica, en el sentit que assumeix una explicació molt lineal del conflicte, no prestant interès al context de comunicació ni a elements de naturalesa històrica i relacional; s'interessa fonamentalment pel contingut de la comunicació i no pels elements relacionals; tampoc subjau una preocupació d'índole ètica respecte al contingut de l'acord.

2.1.2 Model transformatiu

En segon lloc, sobresurt el model transformatiu (Suarez, 1996), que se centra en el creixement personal, sent els seus autors més reconeguts Bush i Folger (1996). En aquesta línia tenim també les aportacions realitzades en l'àmbit religiós per Lederah (1986, 1996), que van tenir una important projecció en el camp de la intervenció en els conflictes ètnics als Estats Units en les dècades dels anys setanta i vuitanta. Aquest model planteja la necessitat d'humanitzar el tractament dels conflictes a través d'intervencions en diversos plans, com són el personal, relacional, estructural i cultural. És un enfocament que es nodreix de la teoria humanista en psicologia i de plantejaments crítics i de transformació social en el camp educatiu. En aquest segon model es presta molta atenció a l'aspecte relacional i es manté una clara preocupació d'índole ètic respecte a la possibilitat de potenciar el poder i el protagonisme de les parts en el

conflicte, el "empowerment". S'atorga un paper preponderant al procés en si, més enllà que a partir d'ell s'obtinga acord.

2.1.3 Model comunicacional. circular narratiu

En tercer lloc, caldria destacar el model comunicacional, els màxims representants són Sara Cobb (1995) i els seus deixebles. El també anomenat model circular narratiu pretén que la mediació es converteixi en un procés de renovació de les narratives sobre el conflicte. Com comenten Folger i Jones (1997), el conflicte es pot interpretar com una realitat socialment construïda i desenvolupada a través de la comunicació per part dels protagonistes en un context socio-històric determinat que acaba afectant la interpretació i la conducta de les persones implicades. Així, el treball des d'aquest model aniria orientat a canviar els significats i explotar les diferències entre les narratives de cada part per modificar les històries inicials i mirar-les des d'una altra perspectiva diferent. Teòricament es nodreix dels models de comunicació (Watzlawick, 1993). Des d'aquest enfocament, el mètode de treball se centra en la recerca d'una nova comprensió i significat de les realitats percebudes pels actors del conflicte. (Pp. 372-373)

2.1.4. Model propi

En la nostra formació, fem una barreja dels dos últims models i apliquem estratègies d'educació emocional, ja que segons Berger et al (2009, pàg 27): "un desenvolupament socioemocional positiu hauria de considerar les següents dimensions: consciència de si mateix, consciència dels altres, autoregulació, recerca de solució pacífica de conflictes, enfrontament de situacions personals positives i oportunitats, habilitats de comunicació, entre d'altres. Diversos estudis han destacat que la preocupació pels ambients afectius i l'estil de relacions interpersonals establert a l'escola són factors moderadors de dificultats en el desenvolupament socioafectiu i en l'aparició de conductes antisocials i de risc (Kuperminc, Leadbeater & Blatt, 2001 ; Kuperminc, Leadbeater, Emmons & Blatt, 1997)

D'altra banda, pensem que la formació de totes les persones implicades en l'àmbit educatiu és important i que ha de tenir un caràcter transversal i interdisciplinari i tenir en compte, entre altres aspectes, l'educació emocional, l'educació per a la convivència, l'educació per la igualtat, l'interculturalisme, les tècniques de comunicació i les habilitats socials.

El nostre model entén que l'educació per a la pau és un procés educatiu continu i permanent, a través del qual es pretén que els estudiants:

- Prenguen consciència que el concepte de pau no és merament l'absència de guerra, sinó l'antítesi de la violència. La frase: "La pau no és un període de temps; és una forma de vida ", (Caurín: 2011, pàg. 13) resumeix aquesta idea.
- Prenguen consciència que el conflicte és un procés natural i consubstancial a la naturalesa humana, i no és necessàriament negatiu, sinó que de vegades forma part de l'evolució del pensament, a l'aclarir interessos, valors i aspiracions; la resolució d'un conflicte pot tenir conseqüències positives.
- Assumeixen una sèrie de valors com són la justícia, la cooperació, la solidaritat, la tolerància, i es qüestionin aquells que són contraris a la pau, com són la discriminació, la intolerància, la indiferència, la insolidaritat, etc.
- Afronten els seus conflictes, utilitzant formes de resolució no violenta. La educación para la paz (E. para la paz) comenzó a ser una realidad en el estado español a partir de la actuación de

tres grupos de colectivos: grupos de E. para la Paz dentro de los movimientos de Renovación Pedagógica, grupos dentro de colectivos pacifistas y centros de documentación y grupos autónomos o seminarios permanentes.

Sovint s'oblida la veritable dimensió de la cultura, especialment quan es forma part del grup socialment dominant i s'educa des d'aquesta cultura sense respectar la diversitat cultural. La presència multicultural en la societat, i per tant en els centres educatius, ha exigit i exigeix dels docents en particular i dels agents educatius, en general, una resposta educativa al respecte.

Quan s'educa per al conflicte es pretén desenvolupar al màxim la funció de socialització i humanització de l'ésser humà, abastant tant els àmbits familiar i social com informatiu o cultural.

El model d'escola tradicional pot presentar una sèrie d'errors (Caurín 2001, pàg. 53):

- Foment del Etnocentrisme que ens fa pensar que el nostre és millor o superior a la resta.
- Desenvolupament d'una competitivitat errònia que fa pensar que el que guanya sempre té la raó.
- L'acceptació de la violència com paper dinàmic de la història de la humanitat; això ens fa confondre'ns en creure que l'única manera de resoldre conflictes és per mitjans violents.
- Un excessiu maniqueisme com a fruit d'una incorrecta preparació per a la guerra com a únic mitjà de defensar la pau, creant enemics que ens amenacen.

Al seu torn, i des d'una perspectiva acadèmica, hem d'evitar caure en aquests nou punts en expressar la nostra idea d'educar per a la pau:

- Oferir una visió catastrofista de la situació actual.
- Proporcionar excessiva informació tècnica sobre la guerra, les armes, els articles militars, que puguin provocar una certa admiració i morbositat per l'aparell bèl·lic.
- Associar l'educació per a la pau a l'àmbit purament escolar.
- Incórrer en contradiccions entre el que diem i fem.
- Donar un caràcter universalista excessiu a l'educació per a la pau, relegant les circumstàncies del nostre entorn i fent pensar que els problemes i conflictes els tenen altres.
- Exposar el conflicte com una cosa negativa.
- Presentar l'educació per a la pau amb un caràcter llibresc i romàntic, divergent de la vida escolar i familiar.
- Considerar l'educació per a la pau com una cosa teòric i abstracte sense aplicació a la vida quotidiana.
- Caure en la temptació de pensar que educar per a la pau és una cosa molt difícil, i amb aquesta excusa abandonar.

Amb tot l'exposat, podem dir que l'educació per a la pau és la convergència d'una educació afectiva i emocional que crea i modifica pautes de conducta en la línia de l'esperit pacífic, el coneixement de si mateix i l'aprenentatge dels hàbits democràtics:

- Una educació sociopolítica, tenint en compte que la pau és fruit de les condicions estructurals de convivència; devem, per tant, analitzar, entre altres aspectes, la pròpia societat i les relacions de poder que s'estableixen entre els diferents grups socials, la cursa d'armaments, la marginació social, la desigual distribució de la riquesa.

- L'educació per al conflicte, veient aquest com quelcom positiu i necessari per al desenvolupament de l'Ésser Humà, i integrant-com el procés lògic que es dona quan les persones intentem dur a terme una tasca en comú. Hem de buscar fórmules per regular de forma no violenta dels conflictes. Potser la millor manera per iniciar aquesta tasca consisteix en propiciar espais d'entesa derivats de l'anàlisi i reflexió sobre la nostra deformada percepció del conflicte i la seva possible resolució (Morales i Caurín, 2014).
- L'educació ambiental, ja que hem de sentir-nos com a part integrant de l'ecosistema, i no els amos d'aquest, fet imprescindible per començar a respectar el medi ambient com una cosa pròxima a nosaltres.

En els centres educatius trobem experiències sobre l'aplicació de programes de resolució de conflictes (Simón, Gómez i Alonso-Tapia, 2013; Barranco i Salas, 2011; Caurín et al., 2011 Viana i Caurín, 2012; Caurín i Viana, 2012; Caurín, 2017 a; Caurín 2017 b; Caurín 2018) i, en el nostre cas, pretenem crear l'anomenada "cultura de la mediació i la convivència", i per això hem creat una sèrie d'estratègies i activitats que ens permeten treballar des de diversos fronts .

La formació es va basar en uns materials que ja s'havien utilitzat en altres centres (Viana i Caurín, 2012, Caurín, 2017 a; Caurín 2017 b; Caurín 2018), encara que es van fer nombrosos canvis i actuacions atenent principalment a l'augment dels conflictes a través de les xarxes socials. La formació era eminentment pràctica, amb activitats de dinàmica de grups, participació, cooperació, comunicació persuasiva, percepció crítica de la realitat i tècniques de comunicació. Realitzem vídeo-fòrums, fotalalabra, disc fòrum, jocs de rol, discussió dirigida, tècnica VINYA (d'Avantatges, Inconvenients i Dubtes davant d'una situació problemàtica), dilemes morals, estudi de casos, berenars solidaris, actuacions solidàries, discussions, ...). Els passos que se segueixen per formar un equip són (Caurín,

1. Formació del professorat
2. Elecció d'un o dos coordinadors de Convivència i mediació
3. Formació de l'alumnat i / o famílies voluntàries
4. Creació del Departament de Mediació

En una primera part es fa una anàlisi dels comportaments més comuns en els centres i es repassa i actualitza la legislació bàsica sobre el tema que està basada en el DECRET 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i serveis i l'ORDRE 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i s'estableixen els protocols d'actuació i intervenció davant de supòsits de violència escolar. Cal destacar la creació desde fa uns anys la figura de persona encarregada de coordinar la Igualtat i Convivència en tots els centres públics de primària i secundària

3. DIAGNÒSTIC DE LA CONVIVÈNCIA I LA IGUALTAT

Descrivim els comportaments disruptius més comuns en els centres a partir d'una taula

DIAGNÒSTIC DELS COMPORTAMENTS DISRUPTIUS MÉS COMUNS ALS CENTRES

Comportaments inadequats davant persona d'un altre sexe o davant del col·lectiu LGTBI	<ul style="list-style-type: none"> • Insults i burles • Violència física • Falta de respecte
Manca de rendiment	<ul style="list-style-type: none"> • Passivitat, desinterès apatía • No portar el material necessari: els llibres, apunts, agenda, quadern • No portar el material per a l'activitat • Quedar-als passadissos en hores de classe • Boicot a exàmens o a determinades activitats
Molestar a classe	<ul style="list-style-type: none"> • Parlar i no guardar silenci • Aixecar-se i / o moure per l'aula • No deixar explicar al professor, boicot a l'acció del professor • Aturar la tasca amb bromes, rialles, bretolades • Molestar els companys i no deixar-los estudiar
Absentismes i absències	<ul style="list-style-type: none"> • Faltar un dia • Arribar tard • Retards sense justificar • Marxar de classe sense permís
Falta de respecte cap al professor o altres membres adult de la comunitat educativa	<ul style="list-style-type: none"> • No respectar degudament l'autoritat • Desobediència • Contestar de manera impertinent • Desafiament a l'autoritat • Incompliments de sancions
Violència	<ul style="list-style-type: none"> • Física • Verbal • Simbòlica • Contra les coses • Violència sexual i de gènere • Violència xenòfoba i racista

Taula 1. Font: Elaboració pròpia

El programa de resolució de conflictes s'implementa de manera institucional com a part de l'horari del professor que imparteix el programa i es creen els mitjans perquè professorat i alumnat puguin avisar al professorat coordinador de la mediació de l'existència de conflictes. Immediatament s'intervé segons un calendari que no afecta les classes o les afecta mínimament. Els tipus de conflictes en què es intervenia eren:

- Conflictes entre iguals: entre alumnat
- Conflictes entre famílies
- Conflictes entre famílies i professorat
- Conflictes entre professorat
- Conflictes entre alumnat i professorat
- Conflictes col·lectius entre classes i professorat
- Conflictes familiars
- Conflictes entre equips directius i professorat

- Conflictes entre el personal d'administració i serveis amb la resta de la comunitat educativa

Al seu torn s'implementen les funcions de l'equip de mediació que també resumim:

- Resolució de conflictes i Comissió de convivència
- Alumne tutor i delegat de classe
- Formació del professorat, alumnat i famílies
- Organització d'actes per la Pau i la Convivència, incloses festes regionals
- Participació en projectes, Col·laboració amb ONG
- Trobades de mediadors
- Col·laboració amb la Universitat, amb la policia i altres institucions oficials

4. ACTUACIONS I FORMACIÓ EN CONVIVÈNCIA I IGUALTAT. ALUMNAT TUTOR I PROJECTE PIGMALION ADAPTAT

Quan ocorre un conflicte es realitzen diverses actuacions:

- Si el conflicte és lleu, es va a l'equip de mediació:

- Es pot sol·licitar a través del projecte Pigmalió mitjançant les persones tutores si s'és de Primer d'ESO
- Ho pot sol·licitar qualsevol membre del professorat o de l'alumnat, o PAS que detecte un conflicte o siga protagonista del mateix
- El següent pas és seleccionar els mediadors o mediadores que realitzaran la mediació: si és entre iguals la realitzarà l'alumnat mediador. Si és un conflicte en què intervenen adults, la realitzaran el professorat mediador, les famílies mediadores o ambdues

- Si el conflicte és greu es realitzen diverses actuacions:

- D'una banda s'apliquen les mesures disciplinàries previstes en les ordres i decrets en els quals està basat el RRI que consta en un altre document del centre:
 - Decret 233/2004, de 22 d'octubre: creació de l'Observatori per a la Convivència Escolar en els Centres de la Comunitat Valenciana. Va suposar l'inici d'un conjunt de mesures dirigides al foment de la convivència i prevenció de la violència en els centres docents.
 - Ordre de 4 d'octubre de 2005, del conseller de Cultura, Educació i Esport, estableix la creació de l'arxiu de registres sobre convivència escolar
 - Ordre de 12 de setembre de 2007, de la Conselleria d'Educació disposa el procediment de notificació de totes les incidències que suposen violència exercida sobre persones o béns i que, per la seva intensitat, conseqüències o reiteració, perjudiquen la convivència en els centres docents.
 - Ordre de 31 de març de 2006, per la qual es regula el pla de convivència dels centres docents, estableix l'obligatorietat per part d'aquests d'elaborar i posar en marxa a partir del curs 2006-2007 plans de convivència, que facilitaran la prevenció de situacions conflictives i agilitzaran la resolució pacífica dels problemes que es puguin produir.
 - DECRET 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de

l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i serveis.

- ORDRE 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i s'estableixen els protocols d'actuació i intervenció davant de supòsits de violència escolar; en el seu Article 10 assenyalava la importància de la mediació en la resolució de conflictes.
 - Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte RESOLUCIÓN d'1 de juliol de 2016, de les direccions generals de Política Educativa i de Centres i Personal Docent, per la qual es dicten instruccions en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent en els centres que impartisquen Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat durant el curs 2016-2017
 - Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte. Instrucción del 15 de diciembre de 2016, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat. [2016/10425]
 - CORRECCIÓN de errores de la Ley 8/2017, de 7 de abril, de la Generalitat, integral del reconocimiento del derecho a la identidad y a la expresión de género en la Comunitat Valenciana. [2017/5100] (DOGV núm. 8059 de 09.06.2017) Ref. Base Datos 005042/2017
 - DECRETO 102/2018, de 27 de julio, del Consell, de desarrollo de la Ley 8/2017, integral del reconocimiento del derecho a la identidad y a la expresión de género en la Comunitat Valenciana. [2018/8139] (DOGV núm. 8373 de 31.08.2018) Ref. Base Datos 008170/2018

MODIFICADA PER:

- LLEI 19/2017, de 20 de desembre, de la Generalitat, d'inclusió. [2017/11918] (DOGV núm. 8196 de 2017.12.22) Ref. Base Dades 011439/201

• D'altra banda es realitzen les actuacions esmentades en el punt anterior, per l'equip de mediació.

EN CAS D'ASSETJAMENT ESCOLAR real i diagnosticat, es procedeix a informar les autoritats ja posar en marxa el protocol d'actuació que realitzarà després de les consultes pertinents al PREVI ja inspecció educativa, el mètode Pikas (REICO 2018) o el Mètode de responsabilitat compartida (REICO, 208)

FORMACIÓ EN CONVIVÈNCIA E IGUALTAT. DIRIGIDA A PROFESSORAT, MARES, PARES. Aquest curs a causa de la situació de pandèmia es realitzarà on line dijous de 17,30 a 19. Es controlarà l'assistència i es donarà un diploma al acabar. A aquesta activitat poden assistir persones d'altres centres, però tindran preferència les famílies de l'IES i dels tres col·legis adscrits.

OBJECTIUS:

- Crear i fomentar la CULTURA DE PAU al centre
- Previndre la violència escolar a través de la mediació escolar
- Resoldre de forma constructiva els conflictes
- Adquirir les estratègies i habilitats necessàries per a exercir la funció de mediació

- Fomentar un clima socioafectiu en l'equip de mediació
- Utilitzar el diàleg com a alternativa a les conductes agressives, millorant les habilitats comunicatives, l'autocontrol i l'empatia.
- Desenvolupar capacitats que promouen l'autoregulació i l'autocontrol, així com, el respecte i la tolerància en les discussions.
- Afavorir la maduresa i autonomia moral a partir de situacions de conflicte.
- Impulsar la participació i protagonisme dels alumnes en la resolució dels seus problemes interpersonals.
- Millorar el clima de l'aula afavorint actituds cooperatives i el compromís personal en la resolució de conflictes.
- Promoure actituds incompatibles amb actituds de violència.
- Practicar la participació democràtica a partir d'opinions, sentiments i desitjos
- Prevenir la violència en les parelles
- Desenvolupar un autoconcepte que no toleri la violència
- Identificar la violència de parella per comprendre-la millor i ensenyar com sorgeix, com es desenvolupa i com es prevé
- Disposar de coneixements i actituds que permetin a ambdós sexes establir nous marcs de relació allunyats de la violència
- Definir les relacions afectives
- Diferenciar el marc jurídic corresponent als temes de violència de parella.
- Prendre consciència de la importància de demanar ajuda professional, tant afectiva com a soci-jurídica per a les víctimes de maltractaments.
- Aconseguir una Alfabetització digital
- Desenvolupar habilitats cognitives i destreses
- Transmetre valors en la comunicació funcional, relació social, recerca d'informació i entreteniment a la xarxa.
- Estar expectant i prevenint davant els perills a Internet
- Diferenciar l'estructura mínima del context digital en els conflictes escolars.
- Prendre consciència de la importància de treballar conjuntament entre policia i educadors per facilitar una comunitat més pròspera i pacífica
- Diferenciar i utilitzar els diferents plans de col·laboració oficial entre institucions policials i educatives

1) EDUCACIÓ EMOCIONAL

2) INTRODUCCIÓ A LA MEDIACIÓ. CARACTERÍSTIQUES D'UN MEDIADOR.

3) TREBALLAR ELS PENSAMENTS: CAUSAL, ALTERNATIU, CONSEQÜENCIAL, DE PERSPECTIVA I DE MITJANS-FI

4) REALITZACIÓ DE DIVERSES ACTIVITATS QUE TREBALLEN LA SOLIDARITAT, LA RESOLUCIÓ DE CONFLICTES, LA IGUALTAT I LA IDENTITAT DE GÈNERE. LA PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

- ACTIVITATS SOBRE RACISME I PRIVACIÓ DE LLIBERTAT:
- ACTIVITATS SOBRE CONVIVÈNCIA
- ACTIVITATS SOBRE EDUCACIÓ PER A LA IGUALTAT

- XERRADES I ACTUACIONS DEL COL·LECTIU LGTBI I DEL GRUP GAMMA DE LA POLICIA LOCAL
- CONFERÈNCIA DE LA PROFESSORA Mª DOLORS VIDAL CONESA, EXPERTA EN COEDUCACIÓ I IGUALTAT

5) EXPLICACIÓ DEL PROCÉS DE MEDIACIÓ

- EL PROCEDIMENT DE MEDIACIÓ
- EL CONFLICTE
- LA PAU I EL CONFLICTE
- FORMES ERRÒNIES D'AFRONTAR EL CONFLICTE
- FORMES FREQUENTS D'ABORDAR UN CONFLICTE
- ELEMENTS DEL CONFLICTE RELATIUS A LES PERSONES
- PROTAGONISTES
- EL PODER EN EL CONFLICTE
- LES PERCEPCIONS DEL PROBLEMA
- LES EMOCIONS I ELS SENTIMENTS
- LES POSICIONS
- INTERESSOS I NECESSITATS
- VALORS I PRINCIPIS
- L'ESCOLTA ACTIVA
- ELS MISSATGES EN PRIMERA PERSONA
- TÈCNiques DE COMUNICACIÓ

6) LA COMPETÈNCIA SOCIAL. L'ASSERTIVITAT

7) EL DESENVOLUPAMENT MORAL. TÈCNiques DE DESENVOLUPAMENT MORAL

8) ASSISTÈNCIA PER PARELLES A MEDIACIONS REALS COM OBSERVADORES.

9) PRÀCTIQUES DIRECTES DE MEDIACIÓ

10) EXPLICACIÓ DEL MÈTODE PIKAS PER CASOS D'ASSETJAMENT ESCOLAR

11) CIUTADANIA DIGITAL. CIBERCONFLICTOS I CYBERBULLYING. ÚS DE LA XARXA A MENORS.

La formació per a alumnat es realitza els divendres de 17,30 a 19,30.

FORMACIÓ ADREÇADA A ALUMNAT

Participarà alumnat voluntari de totes les etapes, des de 1r d'ESO a 1r de Batxillerat. També participarà alumnat de sisè de primària dels tres centres adscrits. Col·legi Alejandra Soler, Col·legi Primer Marquès de el Túria i Col·legi Jaume Balmes

A causa la situació de Pandèmia es realitzaran grups partits per reduir el nombre d'assistents i cada grup assistirà un divendres de cada dos o cada

tres (segons el nombre d'assistents). Es controlarà l'assistència i es donarà un diploma al acabar

En ambdues formacions i altres activitats es comptarà amb l'ajuda de persones mediadores veteranes: famílies, alumnat actual i antic, policia local, Universitat de València. Es compta a més amb personal de pràctiques de la universitat de València (Màster d'Acció Social i Educativa, Postgrau de Mediació educativa i alumnat de tercer i quart d'Educació social de la Universitat de València i de la Universitat de Salamanca

1- Educació emocional

1.1 Emocions, sentiments i control emocional

1.2- Autoconcepte, autoestima

1.3- Motivació i resiliència

2- Habilitats socials

2.1. - Empatia

2.2. – Comunicació

2.2.1 - Verbal i no verbal

2.2.2 - Estils de comunicació: assertiu, passiu (inhibit), agressiu.

2.2.3- Escolta activa.

2.2.4 - Bloquejadors de la comunicació: les dotze típiques

2.2.5- Altres habilitats socials de la comunicació: saludar, donar les gràcies, demanar perdó.

3- El conflicte

3.1 - Què és el conflicte?

3.1.1 - Definició

3.1.2 - Interessos i necessitats

3.2 - Tipus de conflicte: intrapersonal i interpersonal (intra i intergrupals)

3.3 - Formes de resoldre el conflicte

4 - Pensaments

4.1- Spivack i Shure

4.2- Pensaments distorsionats.

5 - Educació per a la pau i la convivència

- 5.1 - Concepte: igualtat, equitat.
- 5.2- Drets humans (Pa, no bombes) vídeo drets humans
- 5.3 - Estereotips i prejudicis socials
- 5.4 - Racisme i xenofòbia (la nena invisible)
- 5.5 - Interculturalitat
- 5.6 - Medi Ambient (La Terra no pertany a l'home)
- 5.7 - Educació per a la Igualtat. Carta a un maltractador.

6- Desenvolupament humà

- 6.1- Desenvolupament cognitiu: Jean Piaget
- 6.2 - Desenvolupament psicosocial: Erik Erikson
- 6.3- Desenvolupament moral: Laurence Kohlberg (història d'una bala)
- 7. Realització de diverses activitats que treballen la solidaritat , la resolució de conflictes, la igualtat i la identitat de gènere. La prevenció de la violència de gènere
- 7.1 Activitats sobre educació per a la igualtat
- 7.2. Xerrades del programa oficial de l'ajuntament de València
- 7.3 Xerrades i actuacions del col·lectiu LGTBI i del grup gamma de la policia local
- 7.4 Conferència de la professora Mª Dolors Vidal Conesa, experta en coeducació i Igualtat

8 - Mediació

- 8.1- Definició
- 8.2 - Objectius de la mediació
- 8.3- Principis de la mediació
- 8.4 - Fases de la mediació: Juan Carlos Torrego.
- 8.5 - Característiques d'un mediador
- 8.6- Conflictes mediables.

9 - Assetjament escolar

- 9.1- Concepte
- 9.2- Mètodes de resolució: Pikas, Projecte de responsabilitat compartida i Kiva

INTERVENCIONS

s'aniran realitzant a mesura que sorgisca la necessitat. A més ajudaran a dinamitzar la cultura de Pau al centre intervenint a i ajudant a organitzar els dies emblemàtics. Es realitzaran visites i activitats als centres de primària adscrits

COL·LABORACIÓ AMB INSTITUCIONS I EXTRAESCOLARS:

- Visites als Centres d'educació Especial: “Virgen de la Esperanza” i Ruiz Jiménez. Aquesta activitat es realitzarà conjuntament amb la Facultat de Magisteri de la Universitat de València. **S'ajorna en funció de l'evolució de la pandèmia**
- Es realitzarà una convivència-intercanvi a La Vila Joiosa de 2 dies. **S'ajorna en funció de l'evolució de la pandèmia**
- Se seguirà assistint a la trobada de mediadors de la Comunitat Valenciana i als cursos de mediació de diverses universitats i se segueix assistint com a exemple d'un equip de Mediació. **S'ajorna en funció de l'evolució de la pandèmia**
- Es realitzarà un viatge al Parc Natura del Hosquillo en Conca. **S'ajorna en funció de l'evolució de la pandèmia**
- Es visitarà la Universitat de València i es realitzaran activitats amb alumnat de 4t i de la Nau Gran. **S'ajorna en funció de l'evolució de la pandèmia**
- Som centre de pràctiques i de referència de dos postgraus i un màster de les facultats de Magisteri i Pedagogia de la Universitat de València, així com de la VIU (Universitat Internacional Valenciana).. Universidad Europea de Valencia y Universidad de Salamanca.
- Es treballarà amb diverses ONGs i associacions.
- S'acabarà el projecte de neurociència i conducta prosocial començat en el curs 2019-20 amb la fundació internacional Bial i la Universitat de València

ALUMNAT TUTOR I PROJECTE PIGMALION

- OBJECTIUS:
 - o Afavorir la integració dels nous estudiants a l'institut i la interacció i la convivència amb la resta de l'alumnat.
 - o Motivar la seva participació en les activitats de centre, oferint-los l'oportunitat de conèixer com està organitzada la representació estudiantil.

Tot l'alumnat de Primer de l'ESO té assignats tres o quatre estudiants de l'equip de mediació: el tutor o tutora principal serà alumnat de 3r, 4t d'ESO o Primer, Segon de Batxillerat i tindrà assignat un o dos tutors ajudants de mediació de segon d'ESO formant grups. Cada grup tutoritzarà un curs de proiemro amb tot el seu alumnat: s'ha tingut en compte la selecció en funció dels informes realitzats després de les reunions de el pla de transició de primària a secundària

MÉS ADAPTACIONS A LA COVID 19

Aquest any a més es realitzen xerrades a totes les classes sobre la situació de pandèmia tractant els següents temes: virus i virions, el virus SARS Coronavirus 2, Les defenses de l'organisme, les vacunes i les seves fases .; mètodes de diagnòstic de la COVID 19, ús de mascaretes i higiene bàsica i ventilació.

Aquestes xerrades s'oferiran també a el professorat i les famílies

5. PLANS D'ACOLLIDA PER A L'ALUMNAT NOU I D'INCORPORACIÓ TARDANA.

1. Consideracions generals

2. Actuacions
 - 2.1. Respecte a les famílies.
 - 2.2. Respecte als alumnes.
 - 2.3. Respecte al professorat.
 - 2.4. Respecte al personal no docent.
 - 2.5. Respecte a l'organització de centre.
3. Actuacions de l'equip directiu
 - 3.1. Primer contacte amb la família.
 - 3.2. Entrevista inicial.
 - 3.3. Criteris d'adscripció al curs
 - 3.4. Traspàs d'informació.
4. Actuacions de l'equip docent
 - 4.1. Consideracions generals.
 - 4.2. Actuacions concretes
 - 4.2.1. Avaluació inicial.
 - 4.2.2. Organització del currículum a curt termini. Activitats i materials.
 - 4.2.3. Atenció personalitzada. Recursos humans i materials.
 - 4.2.3.1. Recursos i atenció per part del centre.
 - 4.2.3.2. Altres recursos.
5. Actuacions del tutor/a
 - 5.1. Consideracions generals.
 - 5.2. L'acolliment de l'alumne/a a l'aula.
 - 5.2.1. Preparació.
 - 5.2.2. Presentació.
 - 5.2.3. Organització i funcionament de la classe.
 - 5.2.4. Seguiment i coordinació.

PLA D'ACOLLIDA DE L'ALUMNAT PROCEDENT D'ALTRES PAÏSOS.

1. Consideracions generals.

El Pla d'Acollida que tot seguit exposarem és el conjunt de les actuacions que el nostre centre educatiu posa en marxa per tal de facilitar l'adaptació de l'alumnat que s'incorpora de nou al centre.

Aquestes actuacions fan referència a l'acollida de l'alumnat que prové d'altres països, i que ha de portar a terme un procés d'adaptació escolar i d'aprenentatge de la llengua.

Els objectius finals del Pla d'Acollida són, prioritàriament :

- Que hi haja una adequada adaptació al context escolar i social
- Assumir com a centre els canvis que comporta la interacció cultural amb alumnes procedents d'altres països.
- Aconseguir que l'alumne nou compregui el funcionament del centre, i s'hi adapte juntament amb els companys i professors.

Aquest pla té com a marc general El Projecte Educatiu de Centre (PEC) on queda recollit el desenvolupament de l'educació intercultural i forma part del Projecte curricular de Centre (PCC).

El Pla d'acollida ha estat consensuat amb el claustre, i altres membres de la comunitat educativa per tal que facen seues les línies d'actuació que s'hi defineixen.

2. Actuacions.

2.1. Respecte a les famílies

Les famílies nouvingudes seran informades del funcionament i l'organització del centre, del sistema educatiu... D'aquesta manera podran respondre més bé a les demandes del centre.

2.2. Respecte als alumnes.

La majoria de les actuacions referides a les famílies són igual de vàlides per als alumnes. Per tant haurem de ser capaços de:

- Assegurar un bon acolliment a l'aula i al centre.
- Preveure, potenciar i programar situacions en les quals la interrelació amb els companys i companyes siga constant.
- Prioritzar, en el procés inicial, els continguts de la llengua en situació comunicativa, facilitant i promovent la participació activa d'aquests alumnes.
- Assegurar el coneixement i l'adquisició progressiva dels hàbits i normes escolars.

2.3. Respecte al professorat.

Es nomenarà una persona responsable de la coordinació de totes les actuacions realitzades pel professorat i adreçades a l'alumnat estranger, que junt al tutor/a, a la Comissió d'Atenció a la Diversitat faran el seguiment del treball realitzat de forma global pel professorat.

Les funcions d'aquest coordinador seran:

- Vetllar perquè l'adaptació de l'alumne al centre siga la més adient possible.
- Realitzar una entrevista amb l'alumne i elaborar un informe (s'adjunta en l'apartat d'annexos) amb tota la informació rellevant. Aquest informe es farà arribar a tot l'equip docent del grup al que siga assignat l'alumne abans que aquest s'incorpore a les classes.
- Facilitar informació de tots els interrogants que l'alumne pugui tindre sobre el sistema educatiu i sobre el funcionament del centre.
- Lliurar a l'alumne un horari amb el nom de tots els professors de l'equip docent.
- Mostrar a l'alumne totes les instal·lacions del centre, especialment aquelles en les que va a rebre classe.
- Coordinar les actuacions del professorat encarregat de l'aplicació del Pla Instrumental Bàsic i ser el punt d'unió entre aquest i els diferents departaments.
- Fer un seguiment quinzenal, junt al tutor/a, de l'evolució de l'alumne/a.
- Coordinar la relació entre el centre i els serveis externs d'ajuda a l'alumne estranger.

Per tal de crear empatia i respecte, és a dir, actituds favorables i un major acostament de l'alumne i la seua família, serà necessari un major coneixement de la seua cultura per part del professorat. El centre afavorirà l'adquisició de material adient i/o de formació del professorat organitzant i/o facilitant l'assistència a jornades, cursos...

2.4. Respecte al personal no docent.

Es vetlarà perquè les persones que formen part del personal docent com conserges, personal de cafeteria, neteja...participen del compromís envers les actuacions generals que faciliten el seu procés d'adaptació.

2.5. Respecte a l'organització del centre.

- S'organitzaran els recursos humans i materials necessaris per afavorir el procés d'adaptació : La Direcció establirà a principi de curs el professorat encarregat de l'aplicació del Pla Instrumental Bàsic, les hores dedicades, designarà el/la responsable que coordinarà totes les actuacions, etc.
- Es vetlarà per l'educació intercultural de tot l'alumnat tenint com a marc de referència el nostre projecte intercultural.

3. Actuacions de l'equip directiu.

3.1. Primer contacte amb la família.

El primer contacte amb la família ha de ser acollidor. Les famílies respondran millor a les nostres demandes si els hem sabut comunicar de manera entenedora qui som, què fem i què n'esperem.

També és important recollir la informació necessària que ens ajudarà a entendre la singularitat i realitat de cada alumne. La relació entre la família i el centre serà més fluida si els pares i mares perceben una actitud d'ajuda i col·laboració.

La família serà rebuda per algun membre de l'equip directiu en un espai adequat i temps suficient per a atendre-la amb tranquil·litat.

En el cas de desconeixement de l'idioma, si el centre en eixe moment no disposa de cap altre recurs per a facilitar la comunicació, per a realitzar aquesta entrevista caldrà establir contacte amb algun traductor de la zona A tal efecte buscarem ajuda a organitzacions com l'Ajuntament (Serveis Socials), la Fundació CEITMI de CCOO, ATIME, serveis de la Conselleria de Cultura i Educació, etc. Així mateix se'ls assegurarà que l'intercanvi de dades i informació siga clar, complet i confidencial.

3.2. Entrevista inicial.

Els objectius de la primera entrevista seran:

- Recollir una primera informació sobre la situació de l'alumne/a i de la família: procedència, llengua familiar, escolarització prèvia, residència, components de la família, situació i seguiment escolar, aspectes socials i culturals, etc. Aquesta informació serà recollida en un registre acumulatiu de dades i es guardarà a l'arxiu de l'alumne.
- Facilitar informació de tots els interrogants que els pares/mares puguen tindre sobre el sistema educatiu i respondre'ls.
- Informar sobre els aspectes de l'organització i funcionament del centre:
 - **Horaris i activitats. Es lliurarà un quadre d'horaris i activitats a les famílies.**
 - Materials necessaris per a l'alumne i aportacions econòmiques.
 - Possible participació dels pares/mares en les activitats de la classe o del centre.
 - Objectius i trets d'identitat més importants del centre. En la mesura del possible se'ls facilitarà en el seu idioma.

- Informar dels serveis i activitats del centre: servei de cafeteria, activitats extraescolars, eixides, excursions, etc.
- Donar a conèixer els diferents tipus d'ajuts que hi ha per a material didàctic i llibres de text, etc. Aclarir que aquests ajuts són per a famílies amb necessitats econòmiques i informar en el seu moment dels terminis i la documentació convenient.
- Informar, si cal, dels serveis socials que poden servir de referència i ajuda en determinades situacions.
- Presentar el tutor/a al nou alumne i a la seua família.

Si hi haguera diverses famílies nouvingudes, que necessiten les mateixes informacions bàsiques i que parlen la mateixa llengua, l'entrevista inicial es realitzarà col·lectivament.

3.3. Criteris d'adscripció al curs.

Els criteris de referència per decidir l'adscripció del nou alumne al nivell més convenient seran prou flexibles per a poder-los aplicar adequadament en cada cas.

Dit açò es tindrà en compte:

- L'edat i els seus aprenentatges previs, el seu coneixement de la llengua escolar i el seu desenvolupament evolutiu.
- La dinàmica del grup al qual s'ha d'integrar.
- **L'elecció de la llengua vehicular** : Seguint el Disseny Particular del Programa de les Àrees Lingüístiques del centre, a l'alumnat estranger se'ls plantejarà la possibilitat d'escolaritzar-se en el PEV o en el PIP. A més el centre farà un estudi i recomanarà, segons la situació de cada grup, on seria més convenient que s'incorporara l'alumne per afavorir la seua integració. Les raons serien les següents: evitar que es concentre un gran nombre d'alumnes estrangers en el PIP; normalment els grups de PEV tenen menys alumnes i sempre rebrien una atenció més directa. En el cas d'alumnes de parla espanyola afavoriria l'aprenentatge més ràpid de l'altra llengua oficial.

3.4. Traspàs d'informació.

El coordinador del Pla d'Acollida facilitarà la informació de què es dispose als professionals que hagen d'atendre l'alumne/a i que hi han de conviure:

- Al tutor/a perquè pugua preparar les activitats d'acollida dins l'aula.
- Al cap d'estudis i al director del centre.
- Al professor/a de pedagogia terapèutica, a la Comissió d'Atenció a la diversitat, si s'escau, i a l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògica.
- A l'equip docent per tal d'establir actuacions comunes per part de tots els professors.
- A la resta dels membres de la comunitat educativa que puguin tindre contacte amb l'alumne/a.

4. Actuacions de l'equip docent.

4.1. Consideracions generals.

El professorat que intervinga en l'atenció a l'alumnat nouvingut ha de tenir presents alguns aspectes concrets respecte a l'acolliment d'aquest alumnat, el qual facilitarà el procés d'adaptació, creant alhora un clima més relaxat i acollidor.

- Que l'acolliment siga càlid i afectuós i que tinga continuïtat.
- Que cada professional que intervinga per primera vegada amb l'alumne siga presentat pel tutor/a.
- Que des del primer moment expliquem a l'alumne les pautes, normes de convivència i de comportament del centre, de manera clara, introduint-se progressivament.
- Que des del primer moment l'alumne se senta acollit i atès, però no desbordat per l'excés d'informacions i de persones.
- Que es tinga una visió global de l'alumne, dels horaris i de les activitats que se li proposen, per afavorir la seua acollida i adaptació al grup classe.

Tot l'equip docent haurà de partir d'algunes estratègies comunicatives respecte a l'alumnat que no ens entén, que podrien ser:

- Assegurar-nos que quan parlem ens escolta.
- Parlar-li directament; encara que no ens entenga percebrà el nostre interès.
- Parlar a poc a poc, amb frases curtes i estructures correctes. Repetir, si cal, una explicació a nivell molt bàsic.
- Reforçar la informació bàsica amb codis verbals, gestuals i d'imatges.
- Facilitar la seua participació com més prompte millor.
- Potenciar activitats on es treballa la llengua oral i que impliquen comunicació i relació entre companys. Aprofitar els espais i temps d'esplai per a practicar l'ús de la llengua en situacions de joc amb els companys.
- Demostrar comprensió i reforçament positiu vers el mínim intent de comunicació i de fer-se entendre, evitant caure en un procés de correcció que pot limitar a l'alumne les ganes d'expressar-se.
- Donar temps per a interioritzar l'aprenentatge de la nova llengua. La producció oral anirà en funció de les característiques de cada alumne i no és recomanable forçar excessivament aquesta producció. És aconsellable afavorir activitats que comporten una immersió, com ara veure vídeos, escoltar cassets de cançons, contes amb suport d'imatges, etc.

4.2. Actuacions concretes.

4.2.1. Avaluació inicial.

Serà imprescindible realitzar una avaluació i observació inicial per tal de conèixer el nivell de l'alumne en totes les àrees, especialment les instrumentals, i el seu nivell de llengua oral i escrita per poder planificar el seu itinerari escolar. Una avaluació inicial que indique també les aptituds, hàbits de treball, actituds, nivell d'idiomes estrangers, risc de marginació sociocultural del seu grup familiar,...

Aquesta avaluació serà realitzada pel servei psicopedagògic del centre durant la primera setmana del curs o si la incorporació és posterior, una setmana després de la matriculació de l'alumne/a.

4.2.2. Organització del currículum a curt termini. Activitats i materials.

Partint de la seua trajectòria escolar i dels resultats de l'avaluació inicial, s'ajustarà el currículum de l'alumne perquè aquest pugui fer de manera autònoma activitats reforçades amb materials manipulatius, visuals, auditius i altres.

Els professors dels diferents departaments seleccionaran i prepararan materials i activitats adaptades que seran recollides pel coordinador del Pla d'Acollida i lliurades a les persones encarregades d'aplicar el Pla Instrumental Bàsic.

Quan amb l'ajust d'estratègies d'aprenentatge, de nivell, activitats i materials no n'hi haja prou, s'elaborarà una adaptació curricular com la que es faria per a qualsevol altre alumne amb un desnivell curricular significatiu.

4.2.3. Atenció personalitzada / recursos humans i materials.

4.2.3.1. Recursos i atenció per part del centre.

El material i mètode de suport lingüístic serà adequat a la seua edat. Aquests estaran especificats i desenvolupats al Pla Instrumental Bàsic

criteris bàsics per a la planificació del suport lingüístic

- Inicialment el suport serà oral i afavorirà la competència comunicativa.
- Com a actuacions prioritàries, el departament d'orientació dedicarà una part del seu horari a l'atenció d'aquest alumne, que necessita una atenció individual per a rebre un reforç oral en sessions curtes i sistemàtiques fora de l'aula.
- Inicialment es podran combinar dos tipus de suport lingüístic (oral i de lectoescriptura) que afavorirà la competència comunicativa..
- Progressivament, a mesura que vagin assolint més competència comunicativa, els continguts que es treballen podran abastar altres àrees.

4.2.3.2. Altres recursos.

Es mantindran reunions i es sol·licitarà l'ajuda d'altres organismes com Ajuntament, ONG, voluntariat local... per coordinar l'atenció fora del centre escolar i també en períodes de vacances.

4.2.4. Horaris

L'equip de professors de nivell elaborarà l'horari de l'alumne on consten les hores de treball individualitzat, on les fa, amb qui i les estones que romandrà amb el grup classe. Així com les àrees que treballarà. Es lliurarà l'horari a l'alumne per a facilitar la seua situació respecte a les activitats i respecte al centre.

5. Actuacions del tutor o tutora.

5.1. Consideracions generals.

- A l'aula s'afavorirà un ambient de col·laboració i es fomentarà la creació d'un grup de persones que actuaran com a companys/es acollidors/es (companys tutors) que ajudaran a la integració de l'alumne nouvingut i la facilitaràn.
- Potenciarem davant els altres companys les possibles habilitats i competències que aquest alumne/a tinga.
- Tindrem present que l'alumne ha de ser atès quan realitza un treball diferent dels altres per fer un seguiment de la seua activitat.
- Li donarem una informació molt clara - i, també a la família- sobre les eixides i activitats extraescolars, procurant que sàpiga que estan lligades al treball de l'aula.
- Periòdicament, i dins les activitats habituals de tutoria, caldrà reflexionar sobre els progressos que aquest alumne i el grup hauran fet, així com sobre les dificultats que s'han d'anar superant. També és necessari orientar els companys sobre l'ajut concret que li podran donar.

5.2. L'acolliment de l'alumne a l'aula.

5.2.1. Preparació.

Sempre que es puga, s'anticiparà l'entrada de l'alumne als companys, fomentant actituds d'interès per conèixer aspectes del seu país i de la seua cultura mitjançant activitats que els ajuden a valorar-la.

El fet que la decoració de l'aula incorpore un tipus d'ambientació acollidora facilitarà l'adjunció de rutines escolars i aprenentatges molt bàsics (rètols, fotografies, murals amb molta imatge...).

5.2.2. Presentació.

S'organitzaran activitats senzilles de dinàmica de grups i jocs que permeten incorporar des del primer moment les estructures comunicatives pròpies de la presentació (les més bàsiques) a l'alumne nou. Aquestes estaran incloses en el Pla d'Acció Tutorial (PAT).

5.2.3. Organització i funcionament de la classe.

El tutor plantejarà estratègies que comporten la col·laboració de tots els alumnes en les noves situacions que es plantegen a l'aula, la qual cosa afavorirà i enriquirà la vida del grup. Per exemple, organitzar un xicotet grup d'alumnes que durant un període de temps curt i de manera rotativa assumeisca responsabilitats concretes, com ara:

- Compartir amb l'alumne nouvingut algun càrrec de la classe.
- Ser el referent per a aquest alumne davant de qualsevol dificultat quotidiana.
- Ajudar-lo en activitats concretes d'aprenentatge, dins o fora de l'aula.
- Acompanyar-lo, tenir-lo present a les hores de pati, a les entrades i sortides...

Altres estratègies més globals serien, per exemple:

- Planificar activitats per a donar a conèixer la seua cultura al grup classe, com ara:
 - escriure el nom dels companys en la seua llengua, llegir un text i comparar les diferències, fer jocs, aprendre cançons, música...
 - muntar un racó amb fotografies de diferents països, textos en diferents llengües, salutacions...

5.2.4. Seguiment i coordinació.

El responsable del seguiment del procés d'aprenentatge de cada alumne és, junt amb l'equip de mediació, el/la tutor/a.

6. AVALUACIÓ I IMPACTE

- Indicadors.

Expressem indicadors en la taula SEGÜENT: EVALUACIÓN E IMPACTO

Aspecte	Modalitat i estratègia
Formació	Nombre de professors i professores formats després del projecte
	Nombre de mares i pares formats després del projecte
	Nombre d'alumnes i alumnes formats després del projecte
	Enquesta als membres per conèixer la seva satisfacció abans i després (disseny pre test-posttest).
	Continuació de l'escola de mares i pares
Unificació de criteris	Enquesta de satisfacció sobre els criteris assumits
Comunicació	Creació de panells informatius Participació dels estaments involucrats. Departaments alumnat Pares / mares ex alumnat Personal extern
	Centres d'interessos Materials Nombre d'interessos detectat per cada estament
Centres d'interessos Materials	Encuesta sobre la satisfacció del plan de acción.
Materials	Enquesta sobre la satisfacció del material i l'accessibilitat.
Creació d'espai	Si els espais estan creats
La diversidad	Enquesta valorativa del seu tractament
Inclusió	L'augment respecte a anys anteriors

Tabla: Indicadores

7. CONCLUSIONS

L'alumnat tant l'agredit com l'agressor acudeix als seus tutors personals de l'equip de mediació per reflexionar sobre els seus actes

L'extensió d'aquests programes de formació s'hauria de fer obligatori en els centres, com així vam manifestar en les Corts Valencianes.

La mediació o qualsevol tècnica de resolució de conflictes és paral·lela a les tècniques sancionadores, però té l'avantatge que produeix un canvi d'actitud que pot desembocar en un canvi de valors.

Introduir programes de mediació en els centres educatius segueix considerant com a experiència d'innovació. Tots els centres han de disposar d'un Pla de Convivència propi però no necessàriament aquests han d'incloure programes de mediació (Viana i Caurín, 2012: 205). Nombrosos centres públics i privats ens han demanat formació tant del professorat com de pares i mares amb la intervenció directa de l'alumnat mediador del nostre centre. Els resultats estimulen l'extensió de la necessitat de posar solucions, i en aquest cas, solucions que funcionen.

Aquests programes de formació augmenten la solidaritat de l'alumnat com podem apreciar en les intervencions d'aquest últim curs. Podem parlar de l'anècdota de dues persones pertanyents a colles violentes que a hores d'ara formen part de l'equip de mediació i han donat un gir total vides, tant social com acadèmicament (eren persones amb expedients en fiscalia de menors).

A llarg termini, la mediació pot ser motor de canvi social perquè promou actituds més obertes i dialogants cap a formes diferents d'entendre l'existència així com la capacitat d'empatitzar amb postures socioculturals diverses, per tant, els processos mediadors potencien la capacitat d'influir positivament en l'entorn. Hauríem de deixar de considerar-la com innovació i començar a considerar-la com un dret de la ciutadania (Viana i Caurín, 2012: 206)El alumnado tanto el agredido como el agresor acude a sus tutores personales del equipo de mediación para reflexionar sobre sus actos

8. BIBLIOGRAFIA CITADA Y BIBLIOGRAFÍA RECOMENDADA-++

- Barranco, E., Salas, E. (2011). La Mediación como elemento dinamizador de la convivencia en los centros. En Moreno, J. Barranco, E. (Coord.) *Innovación y práctica educativa: experiencias con buenos resultados* (15-24). Valencia: Nau Llibres. Edicions Culturals Valencianes, S.A.
- Berger, C., Milicic, N., Alcalay, L., Torretti, A., Arab, M.P., Justiniano, B. (2009). Bienestar socio-emocional en contextos escolares: la percepción de estudiantes chilenos. *Estudios sobre educación*, 17, pp. 21-43.
- Bisquerra, R. y Pérez Escoda, N. (2007). Las competencias emocionales. *Educación XXI*, 10, 61-82.
- Bisquerra, R. (2003). Educación emocional y competencias básicas para la vida. *Revista de investigación educativa*, 1 (21), 7-43.
- Bisquerra, R. (2005). La educación emocional en la formación del profesorado. *Revista interuniversitaria de formación del profesorado*, 19(3), 95-114.
- Bisquerra R., y Pérez Escoda, (2007). Las competencias emocionales. *Educación XXI*, 10, 61-82
- Bisquerra, R. (2011). Educación emocional. Propuestas para educadores y familias. Bilbao: Desclée de Brower.
- Bliss, J. y Ogborn, J. (1979): the analysis of qualitative data. *EUR. J. SCI. EDU* 1 (4), 427-440.
- Boqué, C. (2003). *Cultura de Mediación y cambio social*. Barcelona: Gedisa.
- Caurín, C. (1995). *Estudio de las actitudes ambientales en estudiantes de Enseñanza Secundaria*. Tesis de tercer ciclo. Universitat de València.
- Caurín, C.; Marco, D; Marco, N., Penella, M. J. (2009). Formación en convivencia y mediación: una propuesta desde la educación emocional. *Compartim. Revista del CEFIRE*. 4, 1-9. *Servei de Formació del Professorat. Conselleria d'Educació*. Generalitat Valenciana. Recuperado de <http://www.edu.gva.es/sfp/revistacompartim/es/guia.html>
- Caurín, C., Gorrea, S. Lanchazo, E & Marco, N. (2011). Formarse en mediación desde la Educación Emocional. En Moreno, J. & Barranco, E (Coord.), *Innovación y práctica*

- educativa: experiencias con buenos resultados.* (25-34). Valencia: Nau Llibres. Edicions Culturals Valencianes, S.A.
- Caurín, C., Morales, A. J. y Solaz, J. J. (2012) ¿Es posible un cambio de actitudes hacia un modelo de desarrollo sostenible? *Didáctica de las Ciencias Experimentales y Sociales*, 26, 229-245.
 - Caurín, C. y Viana M. I. (2012). Influencia de las actividades de educación para la igualdad en un equipo de mediación. *Aula de Innovación Educativa*, 216, 60-63
 - Caurín, C. (2012): Violencia en el Noviazgo en el ámbito escolar, en García González, J. (director), *La violencia de Género en la adolescencia*, Madrid: Aranzadi. Thomson Reuters, 257-290
 - Caurín, C (2017 a). Violencia y acoso escolar: Tratamiento desde un centro educativo. En Alguacil, P., Cardona, B y Lloria P. (Coord). *Bienestar, Formación y Territorio. Reflexiones en torno a la economía social, el ciberacoso y la inmigración* (83-91). Valencia: Vicerectorat de Participació i Projectió Territorial. Universitat de València.
 - Caurín, C. (2017b). Inteligencia emocional. Una propuesta para fomentar la importancia de la Educación Emocional y la empatía en el profesorado de escuelas básicas, en Ibarra, N. y Jardón, P (eds.). *Educación de jóvenes y adultos. Investigaciones, experiencias internacionales y buenas prácticas en la formación permanente*. Barcelona: Octaedro
 - Caurín, C. (2018). Propuesta de medidas en los centros educativos para promover la convivencia y resolver de forma pacífica los conflictos. En Lloria, P (Dir). *Convivencia ciudadana: mediación, conciliación y técnicas de prevención y resolución del conflicto ciudadano*. Colección Ciencias Policiales, 1, 133-58. Madrid: IUSTEL
 - Caurín C., Morales, A.J. y Fontana, M. (2018). Convivencia en el ámbito educativo: aplicación de un programa basado en la empatía, la educación emocional y la resolución de conflictos en un instituto español de enseñanza secundaria. *Cuestiones Pedagógicas*, 27, 97-112
 - Caurín, C., (2020). Mediación escolar o educativa. Fases y técnicas, en Hernández, S. y Caurín, C. (autores), *Gestión de conflictos en contextos educativos e integración familia-escuela*. Madrid: INISEG (en prensa). Fisiología básica de los sistemas nervioso y endocrino como soporte de la educación emocional y la convivencia, en Hernández, S. y Caurín, C. (autores), *Gestión de conflictos en contextos educativos e integración familia-escuela*. Madrid: INISEG (en prensa).
 - Damasio, A. (2017). *El error de Descartes*. Barcelona: Planeta
 - Goleman, D. (2010). *Inteligencia Emocional*, Barcelona, Kairós
 - González Pérez, C. (2013). *Veintitres maestros de corazón. Un salto cuántico en la enseñanza*. Bilbao: Desclée de Brouwer
 - Haro, M. D. (2018). *Soy Mediador. Soy Mediadora*. Valencia: Ed. Círculo rojo
 - Instituto Nacional de Tecnologías de la Comunicación (INTECO) (2012). *Guía de actuación contra el ciberacoso*. Recuperado de: xuventude.xunta.es/uploads/Gua_de_actuacin_contra_el_ciberacoso.pdf
 - Simón, C., Gómez, P. & Alonso-Tapia, J (2013). Prevención de la disrupción en el aula: papel del clima motivacional de clase y de las estrategias de afrontamiento. *Cultura y Educación*. 25 (1), pp. 49-63
 - Raga, L. Chiva, I. Moral, A y Ramos, G. (2016). Fortalezas y debilidades de la mediación escolar desde la perspectiva del alumnado de educación secundaria. *Pedagogía Social. Revista interuniversitaria* nº 28, pp. 203-215. Tercera época
 - REICO (2018). *Banc de recursos per al desenvolupament dels plans d'igualtat i convivència als centres educatius*. Generalitat Valenciana
 - Torrego, J. C. & Galán, A. (2008). Investigación evaluativa sobre el programa de mediación de conflictos en centros escolares. *Revista de Educación*, 347. pp. 369-394
 - Viana Orta, M.I., Caurín C. (2012). Innovación educativa y mediación escolar, instrumentos en la cooperación y movilidad. En Senent, J. M. (Coord.), *Escritos de la Cooperación y la movilidad* (283-207). Valencia: Publicaciones de la Universidad de Valencia.